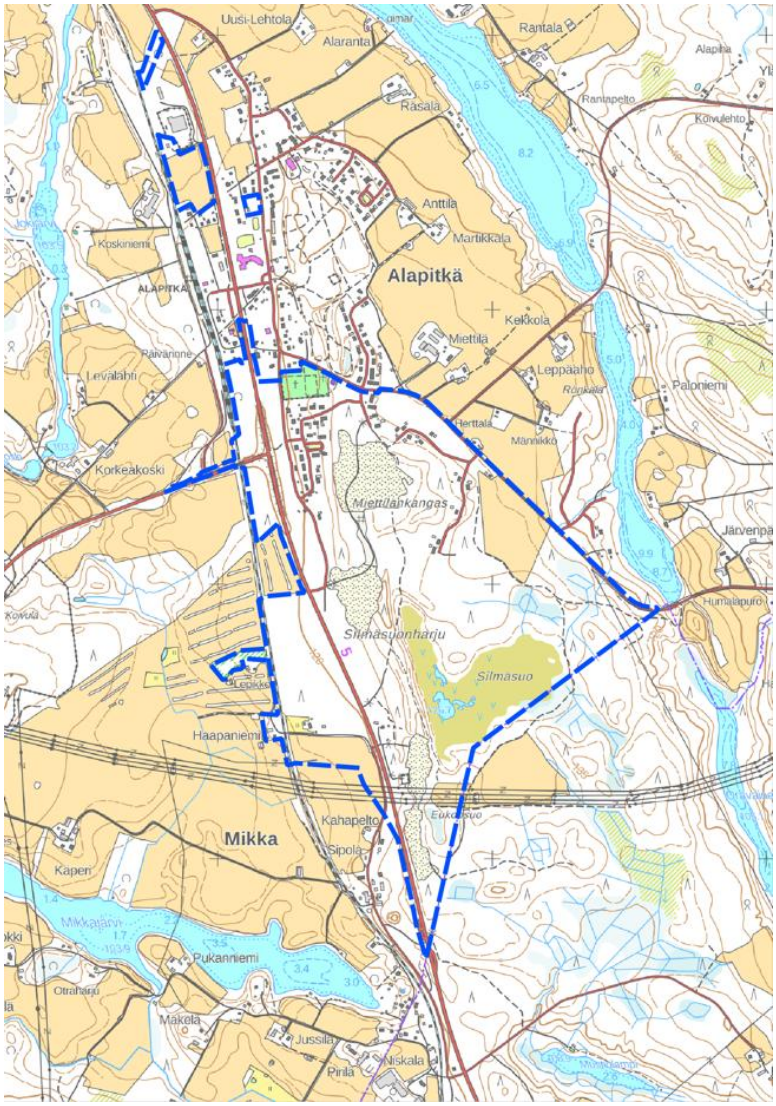
LAPINLAHDEN KUNTA

Alapitkän osayleiskaavan 2030 muutos ja laajennus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Suunnittelualueen alustava rajaus sinisellä katkoviivalla. Kaavarajaus tarkentuu kaavaprosessin edetessä.

FCG Rakennettu Ympäristö Oy
Microkatu 1, 70210 Kuopio
p. 010 4090, www.fcg.fi

Y-tunnus 3485116-1
Kotipaikka Helsinki

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Alueidenkäyttölain 63 §:n mukaan tulee kaavoitusprosessin riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään ja täydennetään tarvittaessa suunnitteluhankkeen aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kertoo

- mitä ja millä alueella tullaan suunnittelemaan
- mikä on kaavan vaikutusalue
- mikä on suunnittelun arvioitu aikataulu
- miten suunnitteluun voi osallistua ja miten se vaikuttaa päätöksentekoon
- miten suunnitelmasta tiedotetaan
- mitkä ovat suunnittelun tavoitteet
- mitä selvityksiä ja suunnitelmia prosessissa hyödynnetään
- keihin suunnittelu vaikuttaa tai mihin toimialoihin suunnittelu liittyy (osalliset)
- millaisia vaikutuksia kaavasta voi aiheutua sekä miten vaikutuksia arvioidaan
- mistä saa lisätietoja.

Lapinlahden Alapitkän osayleiskaavan 2030 muutos

Yleiskaavan tavoitteet

Osayleiskaavamuutoksen tavoitteena on:

- saattaa osayleiskaava laadittavan VT5 Sillinjärvi-Pöljä-Alapitkä tiesuunnitelman kanssa samansisältöiseksi ja tehdä tiesuunnitelman tarvitsemat ja aiheuttamat muutokset kaavan aluevarauksiin.
- tarkastella AP-reservialueiden laajuutta ja määrää huomioiden uudet tielinjaukset ja liikennemelu
- tarkastella ev. lut kirkon suojelumerkinnän poistamista
- selvittää mahdollisuuksia teollisuusalueiden lisäämiseen yleiskaava-alueella
- tarkastella energiahuoltoon tukeutuvien toimintojen sijoittumista ja niiden vaikutuksia alueen maankäyttöön
- huomioida muita mahdollisia kaavamerkintöjen ja -määräysten päivittämistarpeita kaava-alueella

Suunnittelualueen sijainti

Alapitkän osayleiskaavan muutos koskee kolmea erillistä aluetta. Alueet sijoittuvat Lapinlahden Alapitkän länsi- ja eteläpuolelle. Suunnittelualueen sijainti ja likimääräinen rajaus on esitetty kannen kuvassa.

Kaavoitukseen osallistuminen ja siitä tiedottaminen

Kaavahankkeen **aloitusvaiheessa** pidetään viranomaisneuvottelu sekä laaditaan alustava **osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)**.

Kaavan perusselvitysten tekemisen ja suunnitteluvaiheen jälkeen asetetaan **OAS ja kaavaluonnos** julkisesti nähtäville. Osalliset ja kunnan jäsenet voivat esittää siitä mielipiteensä (mielipide), ja lisäksi siitä pyydetään viranomaisten lausunnot. Luonnosvaiheessa järjestetään tilaisuus, jossa osalliset voivat kommentoida kaavaluonnosta.

Kaavaluonnoksesta saadut palautteet käsitellään, niihin vaaditaan vastine ja niiden perusteella laaditaan **kaavaehdotus**, joka asetetaan julkisesti nähtäville. Osalliset voivat esittää kaavaehdotuksesta mielipiteensä (muistutus), ja lisäksi siitä pyydetään viranomaisten lausunnot. Mikäli kaavaehdotusta saadun palautteen myötä kaava olennaisesti muutetaan, on se asetettava uudelleen nähtäville. Kaavaehdotuksen nähtävillä olon ja siitä saatujen muistutusten ja lausuntojen saamisen jälkeen pidetään tarvittaessa viranomaisneuvottelu.

Kun yleiskaavaehdotus on vuorovaikutusmenettelyn myötä valmistunut, se siirtyy kaavatoimikunnalle, josta kunnanhallituksen ja edelleen **kunnanvaltuuston käsittelyyn**.

Kunnanvaltuuston **hyväksymispäätöksestä** kuulutetaan virallisesti. Lisäksi hyväksymispäätös lähetetään tiedoksi niille osallisille ja muistutuksen tekijöille, jotka ovat kaavan nähtävillä ollessa sitä kirjallisesti ilmoitettuun osoitteeseen pyytäneet.

Yleiskaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen **voi hakea muutosta** valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Avoimia yleisötilaisuuksia järjestetään kaavoituksen eri vaiheissa tarpeen mukaan. Yleisötilaisuuksista sekä kaava-aineiston yleisesti nähtäville asettamisesta tiedotetaan kuulutuksella, sanomalehdessä sekä kunnan internet-sivuilla (www.lapinlahti.fi).

SUUNNITTELU-VAIHEET	TYÖSTÄMINEN	KÄSITTELY	OSALLISTUMINEN	TIEDOTTAMINEN
kevät-syksy 2026 **Laatimisprosessin käynnistäminen**	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) Kaavan tavoitteet	Viranomais-neuvottelu		
loppuvuosi 2026 **Valmisteluvaihe (kaavaluonnos)**	Kaavaluonnoksen laadinta ja vaikutusten arviointi Luonnoksen asettaminen nähtäville	Kaavatoimikunta asettaa nähtäville	Kaavaluonnos ja OAS nähtäville Yleisötilaisuus Lausunnot Mahdollisuus muutosesitysten jättämiseen	Nähtäville asettamisesta ilmoitetaan kunnallisten ilmoitusten tapaan. Kunnan kotisivut
kevät 2027 **Ehdotusvaihe**	Kaavaluonnoksesta saatujen mielipiteiden ja lausuntojen jälkeen työstetään kaavaehdotus	Kaavatoimikunta asettaa nähtäville Viranomaisneuvottelu (tarvittaessa)	Ehdotus nähtäville Yleisötilaisuus Lausunnot Mahdollisuus muistutusten jättämiseen	Ilmoitetaan samoin kuin luonnosvaiheessa Kunnan kotisivut
kesä-syksy 2027 **Hyväksymisvaihe**	Muistutukset ja lausunnot tutkitaan. Kaavaehdotusta korjataan tarvittaessa	Kaavan hyväksyminen kaavatoimikunta> kunnanhallitus > kunnanvaltuusto	Kaavan hyväksymispäätöksen laillisuudesta voi valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen	Hyväksymispäätöksestä kuulutetaan virallisesti.

Aikataulu on tavoitteellinen ja tarkentuu prosessin edetessä.

Suunnittelun taustaselvitykset ja -suunnitelmat

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto on hyväksynyt uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 14.12.2017 ja uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

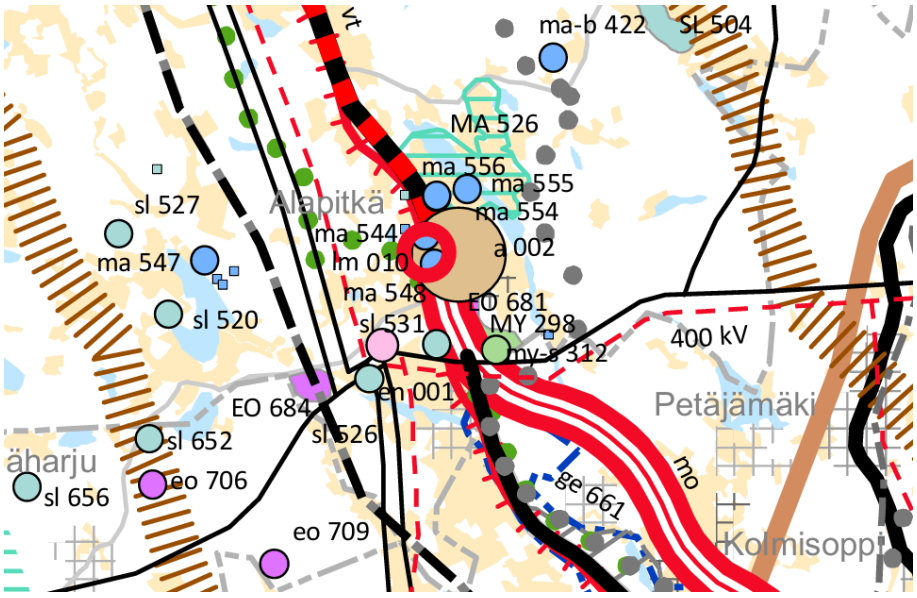
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat seuraavia kokonaisuuksia:

1) Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2) Tehokas liikennejärjestelmä
3) Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4) Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5) Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. vaihe, maakuntakaavan 2. vaihe ja 3. vaihe.

Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen kokouksessaan 17.12.2024. Maakuntahallitus määräsi 24.2.2025 § 17 maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se saa lainvoiman. Voimaantulosta on kuulutettu 26.2.2025.

Kuva 1. Ote Pohjois-Savon maakuntakaavayhdistelmästä.

Suunnittelualueeseen kohdistuvat voimassa olevien maakuntakaavojen seuraavat merkinnät:

- Alapitkän taajama a 24.002
- Viitoskäytävän kehittämisvyöhyke
- Maaseudun kehittämisvyöhyke: ruuantuotannon ydinalue
- Uusi moottoritie, mo

- Merkittävästi parannettava tieyhteys, vt
- Seututie, ent. VT5, vt-> st
- Savon rata: kaksiraiteinen nopean liikenteen päärata
- Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja, MY 24.298 Silmäsuonharju
- Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on merkittäviä suoluontoarvoja, my-s 24.312 Silmäsuo
- Maa-ainesten ottoalue soran, moreenin ja hiekan ottoa sekä kallionlouhintaa varten, EO 24.681 Silmäsuonharju
- Pohjavesialue, pv 13.654
- Ulkoilureitin yhteystarve
- Moottorikelkkareitin yhteystarve
- Ohjeellinen sähkönsiirtolinja ja jännite 110/400 kv
- Sähkönsiirtolinja ja jännite

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaihe on tullut vireille vuonna 2023. Maakuntavaltuusto hyväksyi yksimielisesti kokouksessaan 8.6.2026 § 13 Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 3. vaiheen. Maakuntakaava sai lainvoiman 9.9.2026.

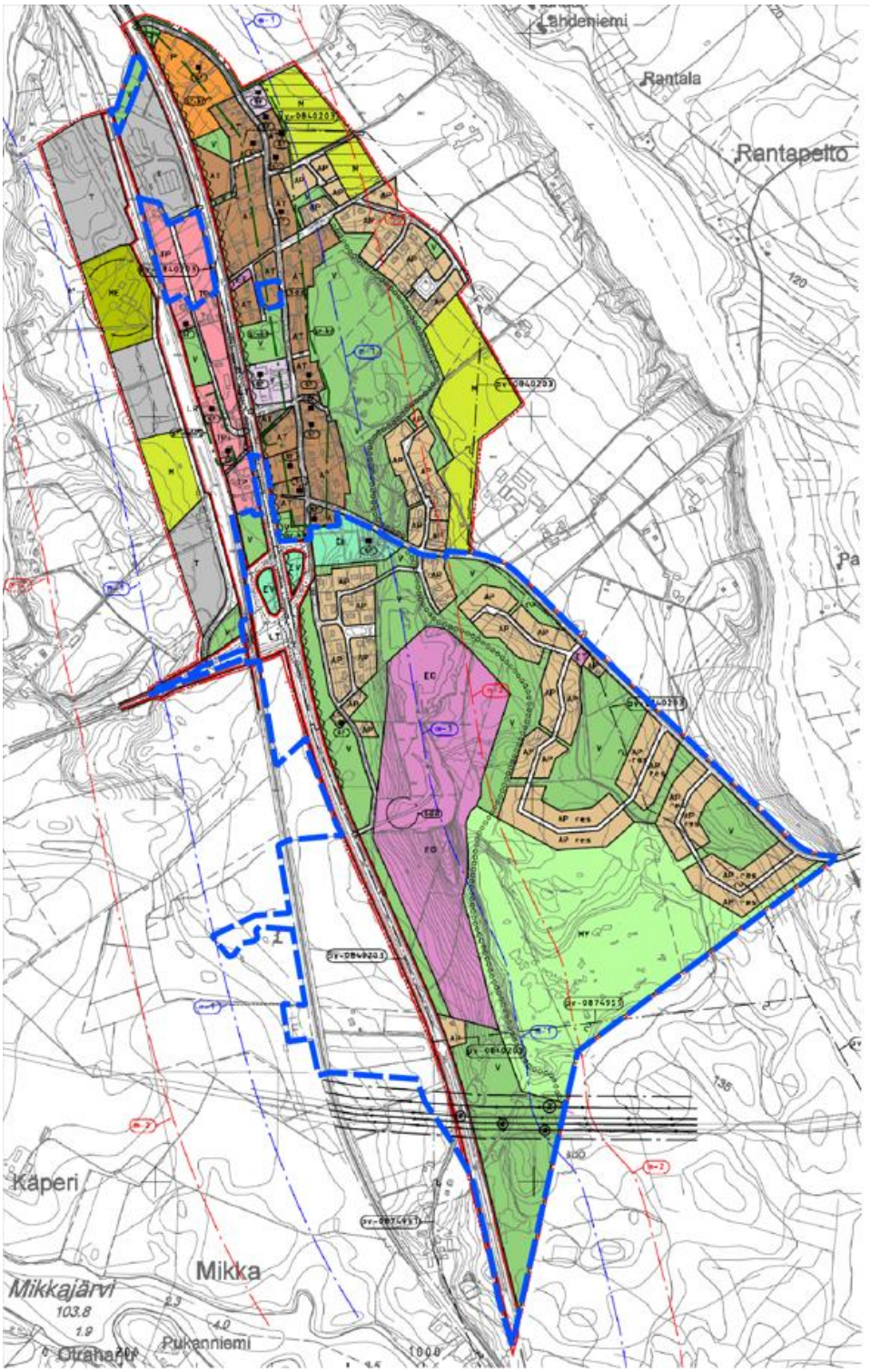
Maakuntakaavan kolmas vaihe täydentää 1. ja 2. vaiheiden voimassa olevia maakuntakaavoja tuomalla puhtaan energian teemakokonaisuuteen myös aurinkoenergian, vetytalouden sekä sähkönsiirron täydentävät tarpeet. Aurinkoenergiahankkeiden suunnittelua ohjataan yleisillä suunnittelumääräyksillä. Sähkönsiirron yhteystarpeista nk. Harjulinjan suunnittelussa osoitetaan maakunnan länsiosaan vaihtoehtoisia yhteystarpeita ja arvioidaan niiden maakuntakaavaan liittyviä kokonaisvaikutuksia.

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaiheen kaavassa ei ole suunnittelualuetta koskevia merkintöjä tai määräyksiä.

Yleiskaavat

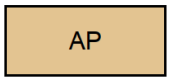
Suunnittelualueella on voimassa Lapinlahden Alapitkän osayleiskaava 2030 (hyv. 2011). Pieni osa suunnittelualueesta on yleiskaavoittamatonta.

Alue rajautuu idässä Ala-Pitkä-järven rantaosayleiskaavaan (hyv. 2021) ja lännessä Alapitkän aurinkopuiston osayleiskaavaan (hyv. 2025).

Kuva 2. Ote Lapinlahden Alapitkän osayleiskaavasta. Suunnittelualueen rajaus sinisellä katkoviivalla.

Suunnittelualueeseen kohdistuvat voimassa olevan osayleiskaavan seuraavat merkinnät:

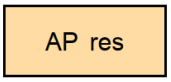
ASUINPIENTALOJEN ALUE

Pääosin jo rakennettu asuntoalue, jonka täydentäminen eheyttää yhdyskuntarakennetta. Ohjeellinen korttelitehokkuus enintään 0,20.

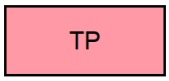
KYLÄKESKUSALUE

Merkinnällä osoitetaan pääasiassa asumiskäytössä olevaa keskeistä kyläaluetta. Alueelle voidaan osoittaa myös muita asuntoalueelle soveltuvia toimintoja, kuten palveluja, työtiloja tms.

ASUINPIENTALOJEN KÄYTTÖÖN VARATTAVA ALUE

Merkinnällä osoitetaan rakentamattomia tai vajaasti rakennettuja alueita, jotka varataan pääasiassa asuntorakentamiseen. Ohjeellinen korttelitehokkuus enintään 0,20.

TYÖPAIKKA-ALUE

Alue on tarkoitettu pääasiassa vähän tilaa vaativaa, ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta palvelu- ja työpaikkatoimintaa varten. Alueella oleva asutus on otettava huomioon alueen suunnittelussa ja rakentamisessa.

VIRKISTYSALUE

Merkinnällä on osoitettu virkistysalueiksi tarkoitetut alueet.

MAANTIEN ALUE

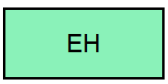
YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE

Merkinnällä on osoitettu tietoliikennettä ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten, kuten lämpövoima-asemien, muuntoasemien, pumppuasemien ja vedenpuhdistamojen alueet.

MAA-AINESTEN OTTOALUE

Merkinnällä on osoitettu alueet soran ja hiekan ottoa varten. Maa-aineksenoton edistyessä kuopat siistitään, metsitetään ja muutetaan virkistysalueiksi.

HAUTAUSMAA-ALUE

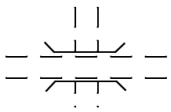

SUOJAVIHERALUE

MY

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA

Maa-ainesten otto ei ole mahdollista MY-alueella, koska alueella on erityisiä luontoarvoja. Alueella oleva Silmäsuo on säilytettävä.

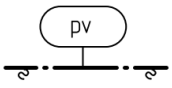

VARAUS ERITASORISTEYKSELLE

MAHDOLLISESTI PILAANTUNUT KOHDE

Mahdollisesti pilaantunut kohde, jonka maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ennen alueella tehtäviä rakentamistoimenpiteitä ja maaperä on tarvittaessa puhdistettava.

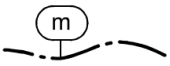

VEDENHANKINNALLE TÄRKEÄ POHJAVESIALUE

Alueella rakentamista ja muita toimenpiteitä saattavat rajoittaa vesilain 1 luvun 18§ (pohjaveden muuttamiskielto) ja ympäristönsuojelulain 8§ (pohjaveden pilaamiskielto).

pv-0840203 / Alapitkä, 2-luokka

pv-0874951 / Kärängänmäki, 1-luokka

TIELIIKENTEEN MELUALUE

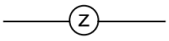
Rakennettaessa alueelle tai asemakaavoja laadittaessa on otettava huomioon melunsuojaustarve.

m-1: Päivä-aikaiset melualueet (55dBA) ennustetuilla vuoden 2030 liikennemäärillä.

m-2: Yöaikaiset melualueet (45dBA) ennustetuilla vuoden 2030 liikennemäärillä.

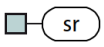

MELUNTORJUNTATARVE

VOIMAJOHTO

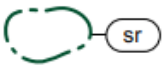
Merkinnällä on osoitettu 110 kV:n ja sitä suurempien voimajohtojen sijainti.

SUOJELTAVA RAKENNUS

Rakennus on korjattava sen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot säilyttäen. Korjaus- ja muutostoimenpiteistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Ma-alkuinen numerointi viittaa Pohjois-Savon maakuntakaavaan.

KULTTUURIHISTORIALLISESTI MERKITTÄVÄ ALUEKOKONAISUUS

Alueella tehtävät korjaus- ja muutostyöt sekä lisärakentaminen on tehtävä siten, että alueen historiallinen, rakennustaiteellinen tai maisemallinen arvo ei vähene. Alueella toteutettavien toimenpiteiden tulee sopeutua ympäristöön.

Ma-605 viittaa Pohjois-Savon maakuntakaavaan. Sr-kr viittaa Alapitkän rakennuskulttuurin inventoinnissa rajattuun kyläraittiin.

KATU TAI TIE

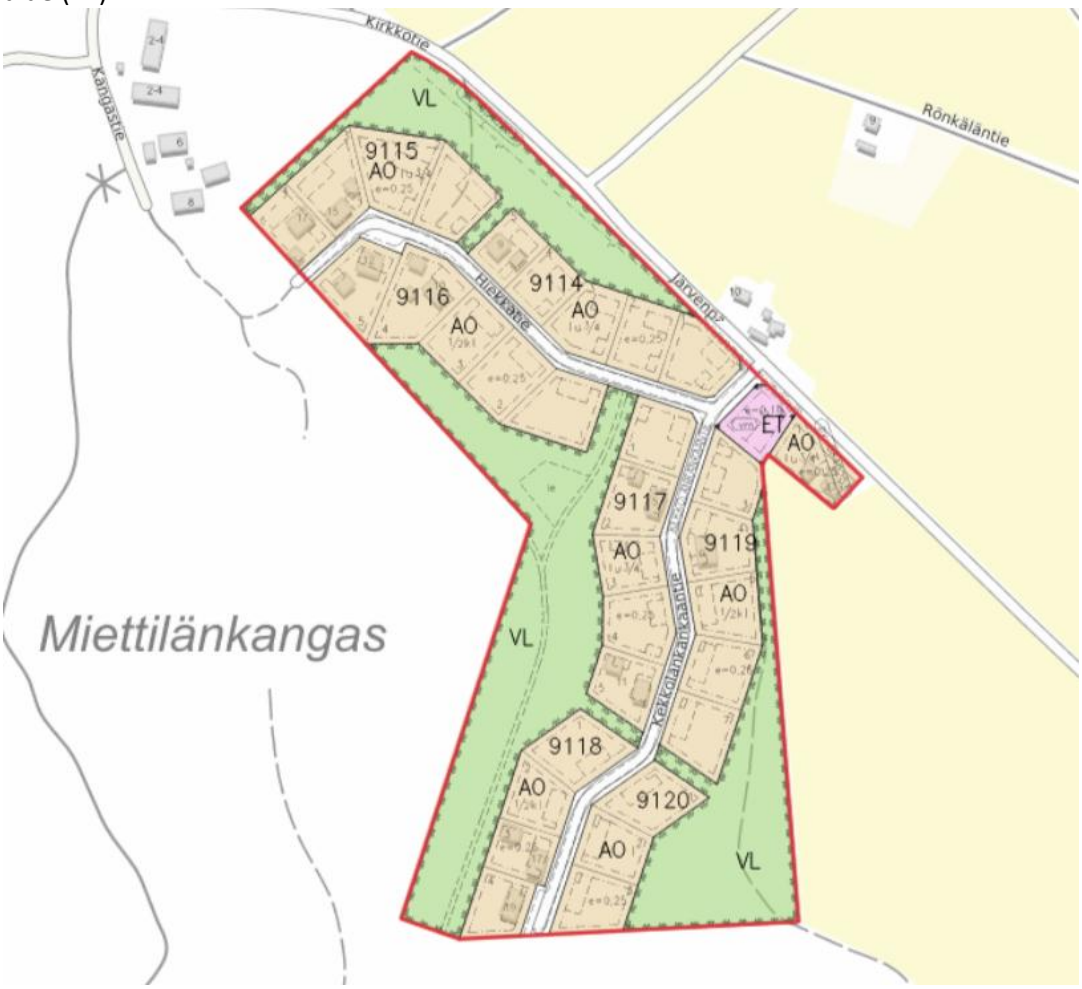
OHJEELLINEN ULKOILUREITTI

YLEISKAAVAMÄÄRÄYKSET

1. Yleiskaava-alueella ei saa tehdä maisemaa muuttavia toimenpiteitä ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua maisematyölupaa.

Asemakaavat

Suunnittelualueen itäosan asuinalueella on voimassa Alapitkän asemakaava/Kekkolankangas, joka on hyväksytty vuonna 2010. Asemakaavassa alueelle on osoitettu erillispientalojen rakennuspaikkoja (AO) sekä lähivirkistysaluetta (VL) ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET).

Kuva 3. Ote Alapitkän asemakaavasta / Kekkolankangas.

Muita laadittuja suunnitelmia ja selvityksiä

Suunnittelualuetta koskevat mm. seuraavat ohjelmat, selvitykset ja suunnitelmat:

Liikenne ja melu:

- Valtatien 5 parantaminen välillä Siilinjärvi - Pöljä – Alapitkä, Yleissuunnitelma 31.5.2024 (ELY, DESTIA)
- Vt 5 parantaminen välillä Siilinjärvi-Pöljä Yleissuunnitelman meluselvitys (DESTIA, 2022)
- Liikennemeluselvitys, Alapitkä (SYMO Oy, 2008)
- Ala-Pitkä -järven rantaosayleiskaavan meluselvitys (FCG, 2020)
- Ylä-Savon ja Siilinjärven liikenneturvallisuussuunnitelma (P-S ELY, Liikenne ja infrastruktuuri, Sitowise, 2024)

Luonto ja maisema:

- Valtatien 5 parantaminen välillä Siilinjärvi–Pöljä, yleissuunnitelman päivitys, luontoselvitys (AFRY, 2020)
- Valtatie 5:n parantaminen välillä Siilinjärvi-Pöljä, Yleissuunnitelma Liito-orava- ja viitasammakkoselvitys, toukokuu 2020 (Ympäristökonsultointi Welling Ky 2020)
- Alapitkän osayleiskaavan luontoselvitys (Pöyry Environment Oy, 2007)
- Alapitkän aurinkovoimala-alueen luontoselvitys (Latvasilmu osk, 2024)
- Ala-Pitkä järven rantaosayleiskaava Luonto- ja maisemaselvitys (FCG, 2020)
- Hulevesi ja vesistöselvitys Alapitkän aurinkopuisto (Helios Nordic Energy AB Finland, 2024)

Arkeologia ja rakennettu kulttuuriympäristö:

- Siilinjärvi Valtatien 5:n parantamisen yleissuunnitelman suunnittelualueen välillä Siilinjärven keskusta – Lapinlahti Alapitkä arkeologinen inventointi (Mikroliitti Oy, 2020)
- Alapitkän osayleiskaava-alueen muinaisjäännösinventointi (Mikroliitti Oy, 2009)
- Alapitkä aurinkovoima-alueiden arkeologinen inventointi (Heilu Oy, 2024)
- Alapitkän rantaosayleiskaavan rakennusinventointi (FCG, 2020)
- Alapitkän rantaosayleiskaavan arkeologinen inventointi (Mikroliitti Oy, 2019)
- Alapitkän rakennuskulttuurin inventoinnin päivitys (Arkkitehtitoimisto Hannu Puurunen Oy 2010)

Muut:

- Kiinteistövaikutusten arviointi, Valtatie 5 Siilinjärvi-Alapitkä (Maanmittauslaitos 2024)
- Lausunto Siilinjärvi - Pöljä tiehankkeeseen liittyen päivitetyn hankesuunnitelman luonto- ja pohjavesivaikutuksista (Pohjois-Savon ELY-keskus 30.3.2021)
- Lapinlahden kunnan ympäristönsuojelumääräykset (2012)
- Lapinlahden kunnan rakennusjärjestys (Iisalmi, Lapinlahti, Varpaisjärvi, Kiuruvesi, Sonkajärvi ja Vieremä) Ylä-Savon kuntien kesken yhteistyössä vuosina 2017–2019 laadittu rakennusjärjestys on ollut voimassa vuoden 2020 alusta lähtien. Lapinlahden rakentamisjärjestys uusitaan – lähtökohtana on uusi rakentamislaki, joka muuttaa sekä lupakäytäntöjä että viranomaisvalvontaa.
- Maakuntakaavan 2040 selvitykset

Kaavatyön yhteydessä laadittavat selvitykset tarkentuvat viranomaisneuvottelussa.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnissa verrataan kaavanmukaista tilannetta nykytilanteeseen ja asetettuihin tavoitteisiin. Odotettavissa olevien vaikutusten esiintyminen ja arviointi tapahtuvat asiantuntijoiden, viranomaisten, maanomistajien, asukkaiden ja suunnittelijoiden kanssa yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa suunnitteluprosessin aikana. Lähtökohtana ovat aiemmat suunnitelmat ja selvitykset, kartat, ilmakuvat sekä tehtävät selvitykset ja inventoinnit.

Kaavaprosessissa tulee arvioitavaksi mm. seuraavia asioita:

Arviointikohde	Näkökohta
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	- miten kaava toteuttaa tavoitteita
Yhdyskuntarakenne	- olevien rakenteiden hyödyntäminen - tekninen huolto - palvelut ja asuminen - virkistys - alueen asema ja liittyminen kuntarakenteeseen - maanomistus
Ympäristö	- maisemakuva - luonnonympäristö - vesistö - kulttuuriympäristö - rakennettu ympäristö - melu ja päästöt - ilmastovaikutukset - erityispiirteet ja -kohteet - häiriötekijät
Liikenne	- liikenneverkko - liikenneturvallisuus - jalankulku- ja pyöräilyliikenne
Ihmiset	- elinolot ja viihtyisyys

Osalliset ja sidosryhmät

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja asukkaat sekä muut, joiden oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus koskee. Seuraavassa listassa on esitetty osayleiskaavan keskeisimmät osalliset:

Maanomistajat, asukkaat, toimijat
- suunnittelualueella ja lähialueella asuvat ja työskentelevät ihmiset
- maanomistajat
- yritykset

Viranomaiset ja tutkimuslaitokset
- Itä-Suomen elinvoimakeskus
- Lupa- ja valvontavirasto
- Pohjois-Savon liitto
- Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
- Museovirasto
- Pelastusviranomainen
- Väylävirasto
- Siilinjärven ympäristöterveyspalvelut

Kunnan hallintoelimet
- kaavatoimikunta
- tekninen lautakunta
- ympäristölautakunta

Muut yritykset, yhteisöt ja järjestöt
- Lapinlahden Vesi Oy
- Savon Voima Oyj
- Fingrid Oyj
- teleoperaattorit
- MTK Lapinlahti
- Lapinlahden Yrittäjät
- Ylä-Savon seurakuntayhtymä

Kaavan valmistelijat

Lapinlahden kunnassa kaavoitustyöhön liittyvistä asioista vastaa tekninen johtaja Rami Linna.

Käytännön suunnittelutyöstä vastaa FCG Rakennettu Ympäristö Oy:stä projektipäällikkö YTM Heli Jokela. Työhön osallistuvat suunnittelijat Lilian Savolainen ja Juuso Turunen.

Tiedustelut kaavahankkeesta

Kaavaan liittyviin kysymyksiin vastaavat:

Lapinlahden kunta
Asematie 4
Lapinlahti

Rami Linna
tekninen johtaja
puh. 040 488 3701
rami.linna@lapinlahti.fi

FCG Rakennettu Ympäristö Oy
PL 1119 (Microkatu 1)
70211 Kuopio

Heli Jokela
projektipäällikkö, YTM
puh. 044 750 5312
heli.jokela@fcg.fi

Kaava-aineisto on nähtävillä kaavaprosessin aikana Lapinlahden kunnan internetsivuilla: http://www.lapinlahti.fi/